

ГТАХР 14.37.09

ЛАТЫННЕГІЗДІ ҚАЗАҚ ӘЛІПБИІН МУЛЬТИМЕДИЯЛЫҚ ТЕХНОЛОГИЯЛАРДЫ ПАЙДАЛАНЫП ОҚЫТУ ӘДІСТЕМЕСІ

Г.И.Салғараева¹, Ғ.Б. Шойбекова²

¹тех.ғ.к., профессор, ²ф.ғ.к., қауымд. проф. м.а.,

^{1,2} Қазақ мемлекеттік қыздар педагогикалық университеті, Алматы қ.

email: shoibekova280977@gmail.com

Мақалада қазақ графикасының ауысуына байланысты оны оқыту мәселелері қарастырылады. Қазіргі техниканың қарқынды дамуына байланысты оқыту тәжірибелерінің брлығы дерлік электронды түрде өтетіндігі сөз болады. Оның ішінде электронды оқу құралы арқылы теориялық және тәжірибелік сабақтары беріліп, оларды өз бетінше орындап, өзін-өзі тексеру арқылы игеру жолдары берілген. Сонымен қатар мектепалды даярлық топтары мен бастауыш сынып оқушылары үшін де даярланған түрлі ойын әдістері арқылы оқыту түрлері де осы мақаладан көрініс тапқан. Бұған қарап, латын әліпбиін игертуде қоғамның барлық мүшелерінің жас ерекшеліктері де ескерілген. Қазіргі білім берудегі ең басты міндет – әркім өзін білім тұрғысынан үздіксіз жетілдіру болатын болса, латын графикасын игеру кезінде зерттеудің бұдан кейін де берері мол болмақ.

Түйін сөздер: рухани жаңғыру, латын әліпбиі, емле ережелері, оқыту әдістемесі, мультимедиялық технология, электронды оқыту

Ағартушы-педагог ғалым Ахмет Байтұрсынұлы «Ұлттың сақталуына да, жоғалуына да себеп болатын нәрсенің ең қуаттысы – тілі» деген екен [1]. Алаш қайраткерлері де латын әліпбиін жазу-сызуда қолданды. Бұл бізге таңсық дүние емес.

Латын әліпбиі б.з.б. VII ғасырда Римде грек және этрус әліпбиінің тармағы ретінде пайда болып, б.з. I ғасырда қалыптасқан. Орта ғасырда латын әліпбиі Еуропаға тарады. Бұл алфавитті сонымен қатар Африка, Америка және Азия халықтары пайдаланды. Қазір бұл әліпби әлемде кеңінен қолданылады.

XXI ғасыр – ғылым мен техниканың қарыштап дамып, ақпараттар легіне ілесе алмай жатқан уақыт. Қай елдің ғылымы озық, технологиясы жетік болса, сол мемлекеттің тілінің қолдану аясы әлемдік деңгейде болады. Мәселен, әлемдегі елдердің 70 пайыздан астамы латын тілін қолданады. XXI ғасырда латын тілі – технология, ақпарат, коммуникация тіліне айналып отыр. Бұл латын тілінің экономикалық тиімділігін айқындайды. Компьютердегі жазу графикасының негізгі драйвері – латын тілі. Елбасы Н.Ә.Назарбаев 2013 жылы Халыққа Жолдауында «Қазақ алфавитін 2025 жылдан бастап, латын графикасына көшіру үшін дайындықты осы бастан қолға алу қажет. Бұл қазақ тілін жаңғыртып қана қоймай, оны осы заманғы ақпарат тіліне айналдырады» – деді [2]. Қазақ жазуы қоғам дамуының заманауи талаптарына лайық болу үшін латын графикасына көшу керек. Бұл қазір елдік, мемлекеттік деңгейдегі проблемаға айналды. Бұл – заман талабы. Ғалымдардың пікірлері мен көзқарастары әртүрлі. Философиядағы диалектика заңдылығын ескерсек, бұл қалыпты жайт. Себебі, қарама-қайшылықсыз даму мүмкін емес.

Елбасы Н.Ә. Назарбаевтың «Болашаққа бағдар: рухани жаңғыру» атты баяндамасында заман сынағына төтеп беретін бірнеше жобаны ұсынады. Соның бірі – латын графикасына көшу. Елбасы қазақ әліпбиінің тым тереңнен тамыр тартатынын сөз ете келіп: «**Біріншіден, қазақ тілін біртіндеп латын әліпбиіне көшіру** жұмыстарын бастауымыз керек. Біз бұл мәселеге неғұрлым дәйектілік қажеттігін терең түсініп, байыппен қарап келеміз және оған кірісуге Тәуелсіздік алғаннан бері мұқият дайындалдық», - деді. «Баспасөзді, оқулықтарды, **бәрін де латын әліпбиімен басып шығара бастауға тиіспіз**. Ол кезең де таяп қалды, сондықтан біз уақыт ұттырмай, бұл жұмысты осы бастан қолға алуымыз керек. Біз осынау ауқымды жұмысты бастауға қажетті дайындық жұмыстарына қазірден кірісеміз», - деді [3].

Елбасының осы сөзін арқау етіп, Қазақ мемлекеттік қыздар педагогикалық университеті де іргелі зерттеу жұмыстарымен айналысып келеді. Соның айқын бір дәлелі ретінде «Латын графикасына өтуге байланысты интерактивті үйретуші бағдарламалар жасаудың лингвистикалық негіздері мен мультимедиялық технологиялар» атты жобаны іске асыруда.

Жобаны орындау барысында алдымызға мынадай әдістемелік міндеттер қойылды:

- латын әліпбиіне көшкен елдердің тәжірибесіндегі графикаға байланысты жетістіктердің, жаңа әліпбиді қолданудағы оңтайлылықтың және оны оқып-үйренудегі жеңілдіктердің себебін анықтау;

- көршілес елдердің тәжірибесіндегі графикаға байланысты кемшіліктердің, жаңа әліпбиді қолданудағы қолайсыздықтардың және оны оқып-үйренудегі қателіктердің немесе білім беру саласындағы болған дағдарыстардың себебін анықтау, статистикалық, мониторингтік талдау жасау;

- латын графикасына көшкеннен кейінгі орфография, емле тұрғысынан туындайтын қиыншылықтарды арнайы мультимедиялық технологиялар негізінде үйретуші бағдарламалар жасау арқылы шешу;

- латын графикасын игерту үшін балаларға арналған ойын бағдарламалары мен мобильді қосымшалар жасау;

- емле ережелері мен латын графикасын практикалық тұрғыда дұрыс қолдану жолдары келтірілген дыбыстық және бейне материалдармен сүйемелденген сандық электронды оқулық дайындау;

- кирилл графикасындағы символдарды латын графикасының символдарына автоматты түрде аударма жасайтын арнайы сайт ашу;

- Android, iOS, Windows платформасында кирилл графикасынан латын графикасына аударудың лингвистикалық сөздігін жасау.

Осы міндеттерді шешу барысында филология ғылымдарының докторы, профессор Т.Н. Ермекова, техника ғылымдарының кандидаты, профессор Г.И. Салғараева, филология ғылымдарының кандидаты, қауымдастырылған профессор м.а. Ғ.Б. Шойбекова, филология ғылымдарының кандидаты, қауымдастырылған профессор м.а. С.А. Оданова, PhD докторант Н.А. Жаңабаева, магистр Ж. Базаева, магистрант К. Сарыбаева сынды мамандар қазақ ғылымына, оның ішінде латын графикасына ауысу реформасының сәтті орындалуына үлес қосып келеді.

Әрине, бұндай міндеттерден өзге латын әліпбиіне көшкенге дейін өзге елдердің тәжірибесін жинақтау, қиындық туғызған факторларды анықтап, оларды қабылдамау, жетістіктерге жету жолындағы нәтижелерін өз реформамызда пайдалану, орфографиялық жаңалықтарды жасауда, яғни емеле жасауға атсалысу деген секілді лингвистикалық міндеттер жобаның алғашқы бірінші жылында айқындалған болатын.

Сонымен қатар «2017 жылдың аяғына дейін ғалымдардың көмегімен, барша қоғам өкілдерімен ақылдаса отырып, қазақ әліпбиінің жаңа графикадағы бірыңғай стандартты нұсқасын қабылдау керек» деген пікірге сүйене отырып, өзіндік жеке көзқарастарды да ұсынып, тиімділігін дәлелдеу мақсат болып отыр. Қазақ мемлекеттік қыздар педагогикалық университетінің педагогикалық жоғарғы оқу орны екендігін ескере отырып, өз тарапымыздан «2018 жылдан бастап жаңа әліпбиді үйрететін мамандарды және орта мектептерге арналған оқулықтарды дайындауға» кірісу де көзделіп отыр. Осыған байланысты Университетімізде «Латын графикасы және қазақ жазуы» атты базалық пәндер тобына таідау компоненті ретінде енгізіп отырмыз.

«Осындай ұлттық мәселені шешуге атсалысу әрбір ұлтжанды азаматтың, әсіресе, тілші қауымның міндеті болғандықтан, жоғары оқу орны аясында аталған міндетті әрі теориялық, әрі практикалық тұрғыдан жүзеге асыру жолдарын қарастыруды жөн деп білеміз.

XX ғасыр басында қазақ халқы бірнеше рет графика ауыстырғаны белгілі. Осы кезеңдерде жазуға үйрену үшін және сауатты жазу үшін қандай істер жүзеге асырылды? Әрине, ол кездегі жазуға үйрету тәсілдері қазіргімен салыстыруға келе қоймас. Ол кезеңде арнайы сөздіктер шығарылып, дұрыс-бұрыстығын білу үшін сөздіктерге ғана жүгіне алатын. Қазіргі кезде де арнайы сөздіктер өз қажеттілігін жойған жоқ, дегенмен, техника мен технологиялардың дамуына байланысты жаңа мүмкіндіктер ашылып жатыр. Бүгінгі күні осы технологияларды қолданып латын графикасына өтуге байланысты сөздерді дұрыс жазып, емле мәселелерінің оңтайлы шешімін табуға арнайы мобильді қосымшалар дайындауға болады.

Сауатты жазу үшін үнемі көшіріп жаза беру керек деген пікір бар. Мұны ешкім жоққа шығара қоймас. «...Орфографияны меңгеру біртіндеп «көру бейнелерін» жинақтау процесі ретінде көрсетілетін, яғни қайталанған көру арқылы қабылдаумен және жазудың моторлық-қозғалыс реакцияларымен сүйемелденген жекеленген сөздердің дұрыс жазылуларын еске

сақтау» [4]. Демек, айтылған сөзді қайта дыбыстап, сосын жазу – дұрыс тәсіл деп саналды. Бірақ бұдан өзге сөз мағынасын, сөз түбірін біле отырып жазу сияқты визуалды-аудиалды әдіс-тәсілдер де қолданылды. Осы тәсілдерді пайдалана отырып, қатесіз жазу дағдысын қалыптастырады.

Грег Кесслер «Technology and the future of language teaching» деген мақаласында тіл үйренуде техника құралдарының көмегі мол екенін, оқушыларымыздың игілігі үшін осы техника құралдарын қалай қолдана алатынымыз және оларды тәжірибе жүзінде кеңінен қолдану жолдары жөнінде тәжірибе алмасуға көмек болады [12].

Жобаның ғылыми-әдістемелік нәтижелері ғылыми басылымдарда, бұқаралық ақпарат құралдарында, халықаралық симпозиумдарда жарық көріп келеді. Т.Н. Ермекова, Г.И. Салғараева, С.А. Оданова т.б. сынды ғалымдар тарапынан жарық көріп келеді [13, 14].

Қазіргі кезде Қазақ мемлекеттік қыздар педагогикалық университеті мен Абай атындағы республикалық мамандандырылған дарынды балаларға арналған қазақ тілі мен әдебиетін тереңдете оқытатын мектеп-интернаты арасында жасалған өзара меморандум негізінде аталған мектепте «Латын графикасы және қазақ орфографиясы» атты элективті курсты жоба орындаушысы Ғ.Б. Шойбекова оқытып келеді.

Бұл курста оқушылар жаңа латын әліпбиін меңгеріп қана қоймай, жаңа емле ережелерімен танысып, сауатты жазуды да үйренуде. Сауатты жазуды үйрету барысында маман Ғ.Б. Шойбекова 8, 9, 10, 11-сынып оқушыларына аудиалды және визуалды әдістерді қолданады. Мәселен, жоба аясында даярланған «Kel, qazaq tilin üigeneik!» электронды оқулықтан оқушыларға латын әліпбиін үйрете отырып, электронды оқу құралы арқылы аудиалды және визуалды әдістермен жұмыс жасайды [5]. (1-суретте).

1-сурет

Осы электронды онлайн оқу құралында әр сабақтағы алғашқы тапсырмалар теориялық оқу болып келеді де, оны **тыңдалым** әдісі арқылы оқушыларға тыңдатып, тапсырмаларды оқытамыз. Тыңдалым әрекетінде білім алушылар теориялық мәселелерді электронды оқулықтан тыңдау арқылы игереді [6, 65 б.].

Келесі бетінде төмендегідей мәселелерді көру және тыңдау арқылы **аудиалды және визуалды** әрекет қатар орындалады. Демек, бұл әрекетте тыңдалым және көру арқылы білім беріледі. Бұл жерде латын әліпбиі туралы пікірлер қоғамдық, ғылыми тұрғыдан сараланып, беріледі (2-суретте).

QAZAQ ULTTYQ QYZDAR
PEDAGOGIKALYQ YNIVERSITETI

Berilgen sandardyń aitylyyn tyndańyz jáne qaitalańyz.

1	2	3	4	5
BIR	EKI	ÚSH	TÓRT	BES
6	7	8	9	10
ALTY	JETI	SEGIZ	TOǒYZ	ON

2-сурет

Келесі бетте осы сабақтың тәжірибелік бөлімі беріледі де, оның түрлі тапсырмаларын практикалық тұрғыдан орындау қажет болады (3-суретте).

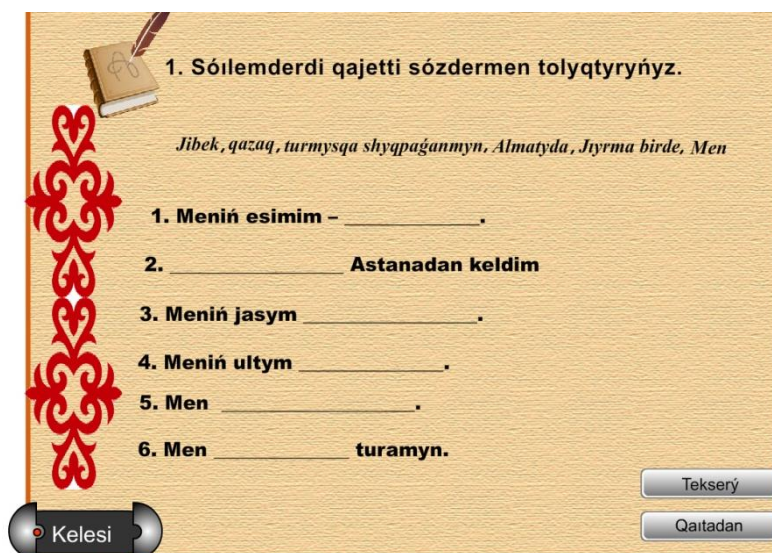

Tyndalyz jáne qaitalańyz.

1. Kómek suray	2. Jaýap berýdiń sypay túrleri
1. Bul neni bildiredi?	Jaraidy
2. Men túsinbedim.	Jaqsy
3. Maǵan qazaq tili unatdy.	Aıyp etpeńiz!
4. Keshirim ótinem, bayaý sóleı alasyz ba?	Raqmet! Úlken raqmet!
5. Keshirim ótinem, qatalap jibere alasyz ba?	Ǵafy ótinemin! Keshirińiz!

3-сурет

Практикалық сабақтың бір түрі мынадай болмақ. Латын әліпбиімен берілген мәтінді тыңдайды және қайталайды. Сонымен қатар қазақ тілінің функционалды сипатын да осы сабақта меңгере алады. Себебі сұрау мәніндегі тілдік бірліктер тек сұраулы сөйлемдер арқылы ғана берілмейтінін, сонымен қатар коммуникативтік сипттағы сұрау мәнін де кейбір тілдік бірліктер атқаратындығын көрсетіп, түсіндіруге болады. Бұған қоса, тыңдалымға берілген мәтінде дауыс арқылы да көмек қажеттігін ұғындыруға болатыны беріледі. Сұраулы сөйлем мен хабарлы конструкциялы, бірақ сұрау мәнді сөйлемдерге арнайы жауаптар да жанында берілген.

4-сурет

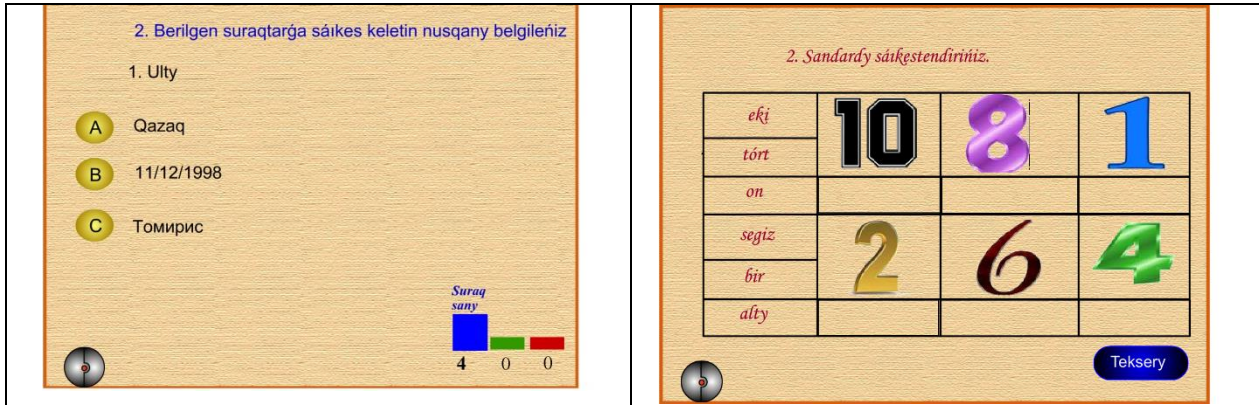
Келесі тәжірибелік сабақта кирилл графикасымен жазылған сөздерді латын әліпбиімен жазу керек. Бұл жерде **жазылым** әрекеті орындалады (4-суретте). Ф.Абдразақова жазылым әрекетінің белгілеріне, ерекшеліктеріне талдау жасай отырып, жазылымның дыбыстық-жазылым, көшіру жазылымы, жатқа жазу жазылымы, көркемдік жазылым, танымдық жазылым, баяу жазылым, жылдам жазылым деген түрлерін ұсынады [8, 88 б.]. Алдыңғы тапсырмаларда **тыңдалым, оқылым** әрекеттері орындалса, кейінгі тапсырмаларда **жазылым, айтылым** әрекеттерін орындау үшін тапсырмалар беріледі. Бұл әрекеттер жаңа мәліметті игеруде өте ұтымды. Бұл жөнінде Г.Бейсенбекова сөйлеу әрекетінің бір түрі оқылымды ғылыми-әдістемелік тұрғыдан талдап, оқылымның қызметін анықтаса [7], М.Жорақбаева тыңдалым әрекетінің қызметін, мамандықпен байланыстыра оқытудағы белгілері мен ерекшеліктерін айқындады [9, 156].

Осылайша ұлттық тіліміздің латын графикасын қабылдау процесі жеңілдеп, үйренуге арналған бағдарламалар – онлайн электронды оқу құралдары мен арнайы әліппе оқулықтар, ойын түрлері қолданылады.

5-сурет

Келесі тәжірибелік сабақта балалар алған білімін қорытындылау мақсатында тест беріледі. Тест алдыңғы теориялық сабақтар негізінде құрастырылған. Ал тест соңында мына төмендегідей нәтиже беріліп, дұрыс жауаптар жасылыммен белгіленіп шығады. Егер қате жауап болатын болса, олар қызылмен боялып шығады (5-6-суреттер).

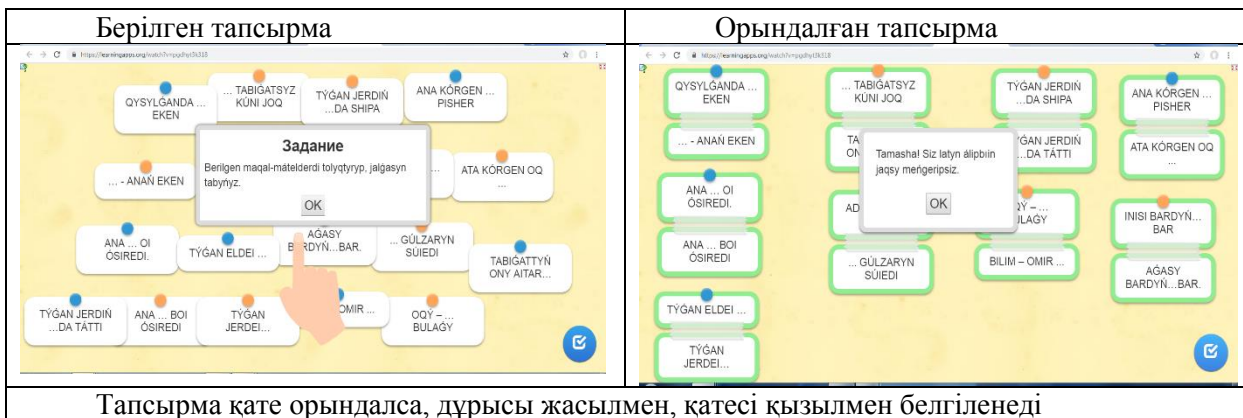
6-сурет

Осылайша электронды оқу құралын пайдалануға болады.

Жобаны орындау барысында жасалған мектепалды даярлық топтары мен бастауыш сынып оқушыларына арналған арнайы әліппе-оқулығын дайындап, Университетіміздің біліктілікті жетілдіру орталығында өткізілген семинарларда, тренингтерде апробациядан өткізілді. Бұл электронды оқулық сонымен қатар шетелден келген ғалымдардың да оң бағасын алды. Бұнымен қатар ұлттық идеологияны жүзеге асыру мақсатында жүрген депутаттардың да алдында талқыланып, жаңа ұсыныстарды енгізу қолға алынууда.

Мектеп оқушылар мен студенттерді, жалпы латын әліпбиін меңгерушілерді оқыту барысында *Learning apps* бағдарламасымен түрлі ойындар құрастырылып, әліпбиді меңгертудің жеңіл әрі оңай, сонымен қатар тиімді тәсілдері де қолданылып келеді.

Мәселен, <https://learningapps.org/watch?v=pgdhyt3k318> бағдарламасымен жасалған сабақ үлгілерін пайдалануға да болады [10]. (7-суретте).

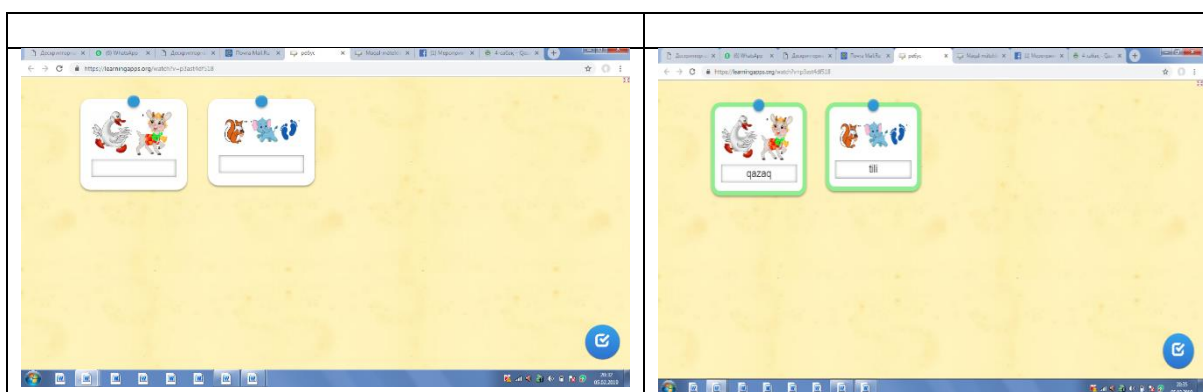

Тапсырма қате орындалса, дұрысы жасылмен, қатесі қызылмен белгіленеді

7-сурет

Бұл тапсырмада (<https://learningapps.org/watch?v=pgdhyt3k318>) мақал-мәтелдердің жалғасын тауып, астына тіркеу керек. Егер тапсырманы дұрыс орындаса, жасылмен боялып шығады да, қате тіркесе, қызылмен қоршалып шығады (8-суретте).

8-сурет

<https://learningapps.org/watch?v=p3ast4df518> сілтемедегі тапсырмаға ұқсастырып, жас үйренушілерге арналған ойын ойнай отырып, үйретуді де мақсат еткен ойын бағдарламаларын көптеп ұйымдастыруға болады.

«Латын графикасына өтуге байланысты интерактивті үйретуші бағдарламалар жасаудың лингвистикалық негіздері мен мультимедиялық технологиялары» жобасының маңыздылығы латын графикасына көшкен кездегі лингвистикалық қиындықтарды шешуге бағытталған. Бұл – қоғам сұранысын, қажеттілігін өтей алатын жоба. Сауаттылық пен тілдің емлелік қыры Т.Н. Ермекованың басшылығымен жүйеленіп, оларды дұрыс игертуге бағытталған бұндай тапсырмалар Г.И. Салғараеваның басшылығымен орындалып жүр.

Татар тілін латын графикасы негізінде оқытуға байланысты автоматтандырылған оқыту жүйесін жасалған болатын. Бұл еңбек Р.М. Хадиев, Р.А. Багавиева, И.И. Аухадиев, Р.Р. Багавиев, К.Р. Хадиевтің авторлығымен жарық көрді [11]. Еңбекте қазіргі заманда мектеп оқушыларының латын графикасының негізінде құрылған жазбаны оқып үйренуі үшін компьютерлік-мультимедиялық құралдарының қажеттілігі туралы келтірілген. Татар тілін латын графикасы негізінде игеруде кіші жастағы балаларға арналған ойын түрлері берілген. Сонымен қатар онда латын графикасына негізделген татар тілінің дұрыс жазу (сауаттылық) дағдыларын қалыптастыруға және негізгі ережелерін оқып үйренуге көңіл бөлінген. Аудиотаспаға түсірілген мәтінді графикалық сипатта жазуға немесе керісінше жазылған сөздерді дұрыс орфоэпиялауға негізделген тапсырмалар берілген.

Көршілес түркі тілдес мемлекеттерде бұдан басқа латын графикасын оқытуға арналған арнайы үйретуші бағдарламалар мен мобильді қосымшалар жоқ десе де болады. Қазақ тіл білімінде латын графикасына өтуге байланысты лингвистикалық негізге сүйене отырып, арнайы мобильді технология негізінде жасалған интерактивті үйретуші бағдарламалар алғаш рет жасалып отыр.

Жоба орындаушыларының дайындаған әрбір материалы жаңа әліпбиді игерушінің жеке, өз бетінше игере алуымен сипатталады. Қазіргі білім берудегі ең басты міндет – әркім өзін үздіксіз жетілдіру болатын болса, латын графикасын игеру кезінде бұл жобаның бұдан кейін де берері мол болмақ.

Пайдаланылған әдебиеттер

1. Ахмет Байтұрсынов. Тіл тағылымы. – Алматы: Ана тілі, 1992. – 448 б.
2. Назарбаев Н.Ә. «Қазақстан – 2050» стратегиясы – қалыптасқан мемлекеттің жаңа саяси бағыты». Астана, 2013.
3. Назарбаев Н.Ә. Болашаққа бағдар: рухани жаңғыру // Егемен Қазақстан. 12.04.2017. №70 (29051).
4. Богоявленский Д. Н. Психология усвоения орфографии. М.: Просвящение, 1966. – 304 с., с.60.
5. Оразбаева Ф. Тіл әлемі. Мақалалар зерттеулер. – Алматы, «Ан арыс», 2009–368 б.
6. Бейсенбекова Г. Оқылым процесі: теориясы мен әдістемесі. – Алматы: ЖШС «Мария», 2003.– 105б.
7. Абдразақова Ф. Қазақ тілін шетелдік студенттерге жазылым әрекеті арқылы үйрету әдістемесі (жоғарғы оқу орындарының филология факультетіне арналған) Канд.дисс. – Алматы, 2003. – 128 б.
8. Жоракпаева М.Д. Ет-сүт биотехнология бөлімі студенттеріне қазақ тілін тыңдалым әрекеті арқылы оқыту әдістемесі (Жоғарғы оқу орындарының орыс бөлімдеріне арналған). Канд.дисс. – Алматы, 2002. – 156б.
9. <https://learningapps.org/watch?v=pgdhyt3k318>
10. Хадиев Р.М., Багавиева Р.А., Аухадиев И.И., Багавиев Р.Р., К.Р. Хадиев К.Р. Автоматизированный обучающий курс «Татар теле». [<http://ito.su/main.php?pid=26&fid=6171&cid=25>].
11. Greg Kessler. Technology and the future of language teaching. Foreign Language Annals. 2018; 51: 205-218. Online version: // <https://onlinelibrary.wiley.com/doi/full/10.1111/flan.12318>
12. Салғараева Г.И. Латын графикасына көшудегі ақпараттық технологияның мүмкіндіктері /Ү Халықаралық Түркі Әлемі Зерттеулері. Халықаралық симпозиум, Алматы, 2018, II том, 217-221 бб.
13. Ермакова Т.Н., Шойбекова Г.Б. Латын графикасына өтудегі Түркия мен Түркменстан тәжірибесі / Ү Халықаралық Түркі Әлемі Зерттеулері. Халықаралық симпозиум, Алматы, 2018, II том, 226-231 бб.
14. Оданова С.А. Латын әліпбиіне көшу жағдайындағы Әзірбайжан, Өзбекстан тәжірибелері / Ү Халықаралық Түркі Әлемі Зерттеулері. Халықаралық симпозиум, Алматы, 2018, II том, 160-163 бб.

МЕТОДИКА ПРЕПОДАВАНИЯ КАЗАХСКОГО АЛФАВИТА, ОСНОВАННОГО НА ЛАТИНСКОЙ ГРАФИКЕ, С ИСПОЛЬЗОВАНИЕМ МУЛЬТИМЕДИЙНЫХ ТЕХНОЛОГИЙ

Г.И. Салғараева¹, Г.Б. Шойбекова²,

¹к.тех.н., профессор, ²к.ф.н., и.о. асоц. профессора,

^{1,2} Казахский государственный женский педагогический университет,
г. Алматы, Казахстан, email: shoibekova280977@gmail.com

В статье рассматриваются вопросы изучения казахской графики в связи с переходом с кириллицы на латиницу. В условиях быстрого развития современных технологий почти весь объем преподавания будет осуществляться в электронном виде. Электронный учебник включает теоретические и практические занятия. С помощью электронного учебника обучающиеся могут делать уроки, самостоятельно тренируясь

и тестируя себя. В статье рассматриваются различные методы обучения, подготовленные для детей дошкольного и начального периода обучения. Основная проблема современного образования заключается в обеспечении постоянного улучшения содержания образования, и изучение латинской графики будет продолжено.

Ключевые слова: *духовное возрождение, латинский алфавит, правила правописания, методика преподавания, мультимедийная технология, электронное обучение*

METHODS OF TEACHING THE KAZAKH ALPHABET BASED ON LATIN SCRIPT WITH THE USE OF NEW TECHNOLOGIES

G.I. Salgaraeva¹, G.B. Shoibekova²

¹ Cand. Sci. (Technics), professor

² Cand. Sci. (Philology), acting associate professor

Kazakh State Women's Teacher Training University, Almaty, Kazakhstan

email: shoibekova280977@gmail.com

The article deals with the study of Kazakh graphics in connection with the change from Cyrillic graphics to the Latin alphabet. Due to the rapid development of modern technology, almost all teaching experience will be in electronic form. The electronic textbook includes theoretical and practical classes. With the help of an electronic textbook, students can train and test themselves. The authors discuss the different types of teaching methods prepared for children in preschool and primary school. The main challenge in modern education is to ensure continuous improvement of the context of education, and the study of Latin script will continue.

Key words: *spiritual revival, Latin alphabet, spelling rules, teaching methods, multimedia technology, e-learning*

Редакцияға 04.03.2019 қабылданды.